

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hvis SF vil melde sig som en positivt interesseret forhandlingspartner, så må vi da se, om vi kan besvare det spørgsmål. Men jeg synes, det er lidt teoretisk for et parti, som i øvrigt har sagt, at det ikke vil være med til noget.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg står her med en artikel fra Politiken, hvis overskrift er »Haarder ignorerer friskoleprotest«. Jeg ved ikke, om undervisningsministeren selv har læst den pågældende artikel.

Men det drejer sig om, at Dansk Friskoleforening er meget sur og gal, fordi den i valgkampen var blevet lovet af tidligere undervisningsminister fru Ulla Tørnæs og statsministeren, at man ville indgå i en dialog omkring det her lovforslag efter valget. Men det er jo ikke det, der er sket.

Der er til gengæld sket det, at undervisningsministeren har fremsat lovforslaget øjeblikkelig, uden at f.eks. Dansk Friskoleforening har været inddraget. Jeg kunne da godt tænke mig undervisningsministerens kommentar til det forløb.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg valgte en stort set uændret genfremsættelse, fordi de ændringer, der eventuelt skal foretages, skal foretages i et samarbejde med det meget brede flertal her i Folketinget, som tilsyneladende gerne vil være med til en lov. Så enkelt er det.

Så vil jeg i øvrigt oplyse, at jeg har fået utallige breve og anmodninger om møder, og jeg har allerede holdt møder med folkehøjskolerne og med efterskolerne.

Mig bekendt har friskolerne ikke bedt om et møde – det kan være, at jeg har overset det, men jeg tror det ikke – og derfor tror jeg ganske enkelt, at det af den grund ikke er blevet til et møde, nemlig at de ikke har bedt om det.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det kan godt være, at Dansk Friskoleforening ikke har sendt en ansøgning i tre eksemplarer om at møde undervisningsministeren ind til Undervisningsministeriet, men de har da helt klart haft den opfattelse, at når de blev lovet en sådan ting i valgkampen, ville man efterfølgende holde et møde med dem eller indgå i en dialog. Jeg synes, det er utrolig uheldigt, at vi står i en situ-

ation, hvor der er nogle mennesker, der er gale, fordi der ikke er opstået den dialog, som de havde ønsket ville opstå.

Jeg vil da gerne spørge undervisningsministeren, om det er en måde at samarbejde på med institutioner og organisationer inden for uddannelsesområdet, som undervisningsministeren forestiller sig skal fortsætte i de kommende år, hvor undervisningsministeren jo er undervisningsminister.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Nu tror jeg, at hr. Rune Lund er blevet træt. Har han virkelig tænkt sig, at jeg skal gå og finde ud af, hvem der havde hvilke forventninger til min forgænger; forventninger, der ikke er skrevet ned, og som ingen jo kan forvente at jeg automatisk overtager? Hvorfor har jeg ellers fået så mange indbydelser fra foreninger, som oprindeligt havde et tilsagn fra min forgænger, men som nu skriver, om de kan regne med, at jeg kommer? Det er da almindelig adfærd.

Skal vi nu ikke lade være at være så barnepigeagtige over for Dansk Friskoleforening? Den skal nok klare sig, og den er i hvert fald god til at råbe højt, og det har den også lov til, og det har jeg ikke spor imod. Men jeg synes, at der er grænser for, hvad klynkeri vi nu skal høre.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 19.20

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 104: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Mere frit skolevalg inden for og over kommunegrænser).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Troels Christensen (V):

Folkeskolen er en grundsten i det danske samfund og uddannelsessystem. Nye udfordringer fra globaliseringen betyder, at folkeskolen bliver endnu vigtigere i fremtiden, ikke mindst når vi skal ruste Danmark til at blive et førende videnssamfund.

Alle her i salen ønsker en velfungerende folkeskole med optimale rammer for børn og forældre. Det brede samarbejde mellem Tingets medlemmer om folkeskolen er en positiv oplevelse.

Dette lovforslag giver forældrene mulighed for frit at vælge folkeskole inden for kommunen og på tværs af kommunegrænserne.

I Danmark har vi haft frit skolevalg mellem private og offentlige skoler lige siden 1915. Lovforslaget udvider den ordning til hele folkeskolen. Derved sikrer vi, at det ikke længere kun er de velstillede og ressourcerstærke familier, der har et reelt valg for deres børn, og at man ikke længere er tvunget til at tage sit barn ud af folkeskolen og sende det hen på en privatskole, hvis man af den ene eller anden grund er gået skævt af hinanden og er blevet utilfreds med den lokale skole. På den måde gør vi måske også hverdagen lidt lettere for de familier, der i forvejen har den hårdeste dagligdag.

Børnefamiliernes valgmuligheder bliver også uafhængige af skoledistrikter og kommunegrænser, for kommunen kan med forslaget kun give afslag, hvis klassen allerede er fyldt helt op. For første gang får forældrene frihed til at vælge inden for folkeskolen. Den frihed håber vi i Venstre vil føre til en bedre folkeskole. Det er vel ikke helt umuligt at forestille sig, at et konkurrenceelement også på folkeskoleområdet vil forbedre kvaliteten.

Vi ønsker, at forældrene i højere grad vælger folkeskolens tilbud, når der kommer øget valgfrihed. Den udvikling vil forslaget forhåbentlig forstærke.

Forslaget gælder i 2 år. Jeg ved, at nogle af medlemmerne i Tinget er bekymret over de mulige konsekvenser for integrationen. Lad os sammen evaluere resultaterne om 2 år og derved bibeholde det brede samarbejde i salen om at sikre en velfungerende folkeskole.

Venstre støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er fuldstændig klar over, at tiden er fremskredet, og at det er en sag, som vi førstebehandler. Men nu hvor ordføreren holdt en fuld ordførertale – jeg forstår, at det er første gang, ordføreren taler – vil jeg alligevel spørge, om ordføreren vil beskrive, hvad der er den konkrete forskel i forhold til den nuværende ordning.

Jeg er godt klar over, at det bliver en pligt for kommunerne at tilbyde frit skolevalg. 75 pct. af kommunerne har det i dag. De 800 børn, tror jeg, der afvises i det frie skolevalg, afvises af kapacitetsmæssige grunde, og så vidt jeg læser forslaget, har kommunerne ikke pligt til at have en ledig kapacitet til de børn, der måtte benytte det frie skolevalg. Derfor vil jeg gerne vide, hvad realitetsændringen er for de forældre, der måtte ønske at bruge det her frie skolevalg, så længe der ikke bliver lagt nogle pligter i forhold til en kapacitet til netop at have en frihed til at vælge.

(Kort bemærkning).

Troels Christensen (V):

Det er sådan, at man ikke fra skoleledelsens side kan komme med nogle pædagogiske begrundelser for ikke at optage en ny elev fra en anden kommune eller fra en anden skole. Det er det, der er forskellen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Har ordføreren nogen oplysning om, hvor mange der bliver afvist af pædagogiske grunde? Så vidt vi fik oplyst af ministeren tidligere, er der faktisk stort set ingen elever, der afvises af pædagogiske grunde. Det er alene kapacitetsmæssige årsager, der gør, at man afviser forældrenes ønske om at få børnene optaget på en anden skole.

(Kort bemærkning).

Troels Christensen (V):

Jeg kender ikke til nogen konkrete tal, men overordnet set vil jeg sige, at det, der er væsentligt for Venstre, altså er, at man har det frie valg, og at man kan hjælpe nogle forældre til at komme ud af en situation, hvor man er kommet skævt ind på hinanden på en skole. Man kan vælge fra, man kan finde en anden folkeskole, måske i nærheden af sit arbejde, måske et andet sted i kommunen, måske i nabokommunen. Den frihed og det frie valg tror vi på vil være med til at øge kvaliteten i den danske folkeskole.

Kl. 19.25

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste ordfører er fru Pernille Blach Hansen.

Pernille Blach Hansen (S):

Da Socialdemokratiets ordfører, hr. Thomas Adelskov, ikke kan være til stede, skal jeg på vegne af hr. Thomas Adelskov og Socialdemokratiet oplyse følgende:

En del forældre flytter i dag deres børn fra distriktsskolen til naboskolen eller til nabokommunens skole. I mange tilfælde foregår flytningen fuldstændig uproblematisk og til stor tilfredshed for forældrene.

Der er imidlertid også situationer, hvor forældre på grund af afstande til distriktsskolen, børnenes kammerater eller dårlig kemi mellem skole og forældre ønsker at flytte skole, og hvor bopælskommunen siger nej. Enten siger den nej af principielle årsager eller af økonomiske årsager. Desværre oplever vi efterfølgende, at en del af disse forældre vælger folkeskolen fra.

Vi har det modsatte mål. Vi ser helst, at så mange som muligt vælger folkeskolen til. Særlig i boligområder med sociale og etniske problemer opleves i disse år en fraflytning af de ressourcestærke beboere. En del af disse vælger at fraflytte af hensyn til mulighederne for at kunne sætte deres børn i en anden skole end distriktsskolen.

Med det her lovforslag får forældrene mulighed for at vælge skole på tværs af kommunale grænser og på tværs af boligdistrikter. Vi håber, at det betyder, at flere forældre derfor vil beholde deres børn i den offentlige skole frem for at vælge private skoleformer.

Lovforslaget lægger også nogle begrænsninger i det frie valg, sådan at det stadig væk er muligt for kommunerne at reservere pladser til kommunens egne børn i klassen og for at fastsætte klassekvotienterne. Vi har samtidig sikret, at der ikke kan kassetænkes, og vi har sikret relevante udligningsordninger mellem kommunerne.

I arbejdet med det her lovforslag har vi været meget optaget af, at det ikke kolliderer med den integrationsindsats, kommunerne har i gang eller vil igangsætte. Derfor har vi lagt vægt på, at lovforslaget følges meget nøje, bl.a. via en følgegruppe, hvor kommunerne også deltager.

Vi har lagt vægt på, at loven, ved den mindste antydning af at det frie valg skulle give proble-

mer for integrationsindsatsen, senere kan afvikles.

På den baggrund kan vi støtte forslaget om at give forældrene et mere frit skolevalg.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste ordfører er fru Louise Frevert.

Louise Frevert (DF):

Dette lovforslag er et godt lovforslag, så enkelt kan det siges. Det sætter nemlig en tyk streg under, at vi nu får et frit skolevalg. Dansk Folkeparti mener naturligvis som udgangspunkt, at børnene er forældrenes ansvar, og at forældrene formentligt også vil deres børn det bedste. Derfor skal de også have mulighed for i et vist omfang at kunne bestemme, hvilken folkeskole deres barn skal indskrives på.

Vi tror dog ikke, at det vil skabe en massiv fravælgelse af den lokale folkeskole. Vi tror, at det vil være et fåtal, som i virkeligheden ønsker at flytte deres børn til en anden skole end den lokale skole, idet den lokale skole er forankret i det nærmiljø, hvor man har sin bopæl, og hvor børnene har deres legekammerater og venner tæt på. Men muligheden for selv at vælge, hvis man ønsker det, skal være der.

Den lokale skole er forankret i det nærmiljø, hvor man bor, og derfor vil forældrene mange gange hellere vælge en skole, som måske ligger på den anden side af det distrikt, hvor der er en helt klar grænse.

Desuden mener vi, at det er en god idé, at barnet nu kan få en SFO-plads på den skole, hvor man flytter barnet til, selv om det er over kommunegrænsen.

Hvorfor tror vi så ikke, at det vil føre til en massiv fravælgelse af den lokale skole? Simpelt hen fordi vi mener, at dette lovforslag vil være med til at animere skolerne til at skærpe deres profil og image over for nærområdet. Skolerne skal konkurrere, og jeg er sikker på, at man vil vende blikket kritisk indad og kigge på, hvad der eventuelt kunne være af image- og profilproblemer, som kan løses for at gøre den lokale skole mere attraktiv for nærområdets børn, hvis forældrene ønsker at foretage et fravalg.

Det kunne lyde, som om dette lovforslag vil sætte uanede grænser for, at man bare kan zappe over kommunegrænserne til forskellige skoler. Det er slet ikke tilfældet, for der er selvfølgelig nogle regler, hvorefter kommunalbestyrelserne fastsætter retningslinjerne for, hvordan optagelsen skal foregå. Samme retningslinjer skal

bygge på objektive kriterier såsom afstand og eventuelt flere søskende på én skole, og kommunerne imellem skal der laves aftaler over kommunegrænserne. Desuden skal de fastsatte retningslinjer for optagelse fremgå af bilaget til kommunernes styrelsesvedtægt for skolevæsenet. Det giver naturligvis ikke udgifter for forældrene, da vi jo taler om den danske folkeskole.

Kl. 19.30

Alt andet lige mener vi med den tilgang, der er til private grundskoler på nuværende tidspunkt, som udgangspunkt, at det trods alt er folkeskolen, der bør være den skole, som man søger til, og hvis dette lovforslag kan være medvirkende til at give forældrene lyst til at sende deres børn på en anden folkeskole end lige netop distriktsskolen, som de ville have fravalgt og så i stedet have sendt barnet på en privatskole, så mener vi, at vi er kommet et stort skridt hen ad vejen mod en bedre folkeskole, oven i købet med et frit valg.

Vi mener også, at man går med både livrem og seler med dette lovforslag, og at det vil være positivt for dem, der mener, at de har behov for at have et frit skolevalg. Det må resultatmæssigt betyde flere tilfredse forældre og flere glade børn.

Derfor støtter Dansk Folkeparti lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti hilser vi det frie skolevalg inden for og på tværs af kommunegrænser velkommen. Der er nemlig rigtig mange fordele forbundet med et frit skolevalg.

For det første vil et frit skolevalg gøre hverdagen både bedre og nemmere for mange børnefamilier. De får nu mulighed for at vælge lige netop den skole, der passer til deres behov, og det er uanset om det gælder skolens geografiske placering eller måske nogle mere specielle forhold på den enkelte skole, der imødekommer lige netop deres barns behov.

For det andet er det også godt og positivt, at forslaget lægger op til en større konkurrence mellem folkeskoler og privatskoler. Ved at skabe et frit valg mellem forskellige folkeskoler skaber man et alternativ til privatskolerne. Vi Konservative håber, at det alternativ vil betyde, at flere forældre vælger folkeskolen, hvor de ellers ville have valgt en privatskole.

For det tredje kan frit skolevalg skabe konkurrence mellem folkeskolerne. Når familierne frit kan vælge den skole, de mener er bedst, vil det alt andet lige give skolerne et incitament til at højne kvaliteten af undervisningen og også sikre et godt socialt miljø.

Det er naturligvis vigtigt, at vi undgår, at der sker en ghettodannelse, hvor nogle skoler sidder tilbage med en koncentration af ressourcesvage, måske tosprogede børn. Det skal vi selvfølgelig være opmærksomme på, det skal vi også forhindre, og derfor er det vigtigt, at konsekvenserne af det frie skolevalg løbende evalueres.

Til sidst vil vi gerne bifalde, at der er gjort en stor indsats for at gøre det så let og ukompliceret for den enkelte familie at skifte skole for deres barn. Også det er positivt.

Alt i alt er det altså et forslag med rigtig mange fordele, som vi naturligvis støtter.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Næste ordfører er fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Det er et dårligt forslag! Så enkelt kan det siges. Hvis man ser på det og hører den retorik, der har været brugt her i salen af de ordførere, der har talt, må jeg sige, at vi næsten ikke kan genkende det lovforslag, som vi har forberedt fra Det Radikale Venstres side.

Det, der jo er kernen i det, er, at forslaget er endnu et skridt i retning af statsskole, endnu et skridt i retning af, at det er staten, der skal bestemme, hvilke vilkår der skal gælde for skolerne, og en indskrænkning af det kommunale selvstyre.

I Det Radikale Venstre synes vi, at det er hensigtsmæssigt, at kommunerne har frihed til at tilrettelægge skolevæsenet i forhold til de lokale forhold. Vi synes også, det er udmærket, at en lang, lang række kommuner har truffet det valg at have et frit skolevalg inden for kommunens grænser eller efter aftale også i andre kommuner. Vi synes, det er fremragende, at kommunerne bruger deres frihed til at gøre det, og vi synes også, det er helt legitimt, at forældrene bruger det frie skolevalg.

Men vi synes ikke, det er i orden, at staten blander sig i det. Det er endnu et skridt i rækken af mange, mange, mange skridt mod en stadig mere central styring af folkeskolen.

Når det så er sagt, og når man ser principielt på lovforslagets indhold, så synes jeg, det er mærkeligt, at man kan svinge sig op til at sige, at

lovforslaget betyder, at forældrene kan få lige netop den skole, som passer til deres behov, for der er jo ikke nogen kapacitetskrav i lovforslaget. Der står intet i bemærkningerne om, at forældrene oplever det som et problem i dag, men lovforslaget er pakket ind i så megen frit valgretorik, at man skulle tro, at forældrene fik en reel rettighed. Men det er jo ikke tilfældet. Det vil jo stadig væk være sådan, at hvis ikke der er kapacitet, så er der ikke kapacitet, og sådan er det, fordi kommunerne selvfølgelig trods alt dog har retten til at dimensionere deres skolevæsen, bestemme antallet af klasser, bestemme klassekvotienten, fastholde et antal klasser til tilflyttere til kommunen, og derfor vil det være marginalt, hvad der måtte være af realitet i det. Det er i hvert fald på kort sigt.

Kl. 19.35

Det, som jo er risikoen på lidt længere sigt, er, at der skabes et forventningspres, og at det derfor bliver sådan, at der skal være ledig kapacitet, at det skal være sådan, at man skal dimensionere efter det. Risikoen ved det er jo selvfølgelig, at skolen bliver dyrere, ikke fordi undervisningen bliver bedre, men fordi man skal have ledige pladser. Det synes vi er ærgerligt, og vi synes, at man på mange andre måder kunne have drøftet med kommunerne, hvorvidt man skulle ændre adgangen til at vælge skole på forskellige måder.

Det er oplyst fra ministeriet, at ca. 9 pct. af en årgang ønsker en anden skole end distriktsskolen, og ca. 1 pct. får afslag, ca. 800 børn, og det er stort set altid begrundet i manglende kapacitet. Dette ændres ikke med det her lovforslag, derfor er det symbolpolitik, og derfor synes vi, det er tomt.

Siden den første førstebehandling af forslaget, for den har vi jo haft, har Det Radikale Venstre overvejet sin tilgang til det, og vi var måske lidt blidere og mindre principielle ved det i første omgang. Vi har tænkt os om. Vi synes ikke, at forslaget her er godt. Det er en indskrænkning af det kommunale selvstyre, det er et skridt i retning af statsstyring, og det bryder vi os ikke om.

På det grundlag kan Det Radikale Venstre ikke støtte lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Fru Pernille Frahm er næste ordfører, værsgo.

Pernille Frahm (SF):

Vi er altså heller ikke særlig glade for det i SF, kan jeg godt sige med det samme. Det, det her forslag er udtryk for, er, at der i en del folkeskoler, en del kommuner er en krise. Forældre tackler den krise ved at stemme med fødderne, og det gør forslaget så lettere.

Så er der en påstand om, at det frie valg giver øget indflydelse på skolen. Det er jeg altså ikke så sikker på er rigtigt, for omvendt betyder det også, at kan man ikke lide lugten i bageriet, så kan man jo bare forføje sig et andet sted hen. Det synes jeg ikke giver vægt bag forældres krav til en forbedring af forholdene på den folkeskole, de nu engang har deres børn på.

I SF har vi ikke noget at udsætte på forældre, som søger det bedste for deres børn. Det er naturligt. Men det, vi efterlyser, er ansvarlighed over for folkeskolen som det samlede punkt, det sted, hvor vi mødes og møder forskellige mennesker. Vi efterlyser ansvarlighed i forhold til de steder, hvor det frie valg altså ikke hjælper, som f.eks. skoler i Brabrand, hvor naboskolerne også er fyldt op. Vi efterlyser ansvarlighed over for den rummelige folkeskole, den, som Danmark har forpligtet sig til, bl.a. ifølge Salamancaerklæringen fra 1994. I stedet giver vi nu folkeskolen en cocktail af kontrol og statsstyring, og hvis man i øvrigt ikke bryder sig om lugten i bageriet, kan man bare smutte. Det synes vi er synd for skolen.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Rune Lund.

Rune Lund (EL):

Det her lovforslag er ikke særlig godt, og det er faktisk også på mange måder ligefrem overflødigt. Regeringen vil nemlig gøre det muligt at vælge folkeskole inden for kommunen og på tværs af kommunegrænserne, selvfølgelig kun hvis der er plads, men denne ret har man i rigtig mange kommuner i forvejen. Det er ganske få børn, som søger om en plads på en anden skole, der afvises, og når det sker, så sker det altovervejende, fordi der ikke er plads, og den tilstand ændrer det her lovforslag altså ikke på.

Det er selvfølgelig nyt at sikre denne ret til at vælge en anden skole end den lokale i lovgivningen, og det er nyt, at denne ret skal gælde ud over kommunegrænsen. Man kan spekulere på, hvorfor regeringen egentlig fremsætter lovforslaget, for som nævnt eksisterer dette frie valg i

praksis rigtig mange steder, og de børn, der afvises, ja, de får afslag, fordi der ikke er plads på skolerne.

Ønsker regeringen, at mange flere skal søge andre steder hen? Er det måske i virkeligheden det, der ligger bag? Er det det, der er formålet med forslaget? Eller er forslaget i virkeligheden at lave symbolpolitik og skabe nogle forventninger, som mange kommuner i virkeligheden ikke i praksis kan leve op til?

Kl. 19.40

I Enhedslisten ønsker vi, at den lokale folkeskole afspejler lokalområdet. Det er en styrke, at skolen afspejler den sociale og kulturelle mangfoldighed, der faktisk er langt de fleste steder i landet. Samtidig finder vi, at det er både rigtigt og nødvendigt, at der er mulighed for at vælge en anden folkeskole, hvis denne i øvrigt har plads. Om denne anden skole er på den ene eller den anden side af en kommunegrænse er principielt ikke så vigtigt for os.

Der er selvfølgelig et økonomisk spørgsmål i det her, som man må tage stilling til, for hvordan vil en kommune, hvor den demokratisk valgte kommunalbestyrelse har valgt at prioritere folkeskolen, kunne håndtere økonomisk, at nabo kommunens forældre gerne vil have deres børn ind på dens skoler, fordi nabokommunen har valgt at prioritere en lavere kommuneskat, særlig hvis udgangspunktet for betalingen over kommunegrænsen bliver den laveste gennemsnitsbetaling?

På den måde vil ministeren vel reelt drive skolerne hen mod et lavere niveau, idet kommunen, der prioriterer folkeskolen og får søgning udefra, ikke har råd til i længden at opretholde den høje standard. Er det rimeligt?

Vi respekterer i Enhedslisten retten til at vælge en anden folkeskole end den lokale, hvis der altså er plads. Faren for yderligere etnisk og social opdeling har været nævnt i debatten om det her forslag. Lærerne, pædagogerne i de store byer frygter, at en udvidelse af det frie valg risikerer at medføre yderligere etnisk og social opdeling. Det er en frygt, regeringen muligvis deler, idet forslaget skal evalueres senest i folketingsåret 2007-08, altså ca. 2 år efter at det er trådt i kraft.

I Enhedslisten mener vi, bortset fra nogle enkelte konkrete tilfælde, hvor Nørrebro og Frederiksberg måske kan give anledning til bekymring, egentlig ikke, at den sociale og etniske opdeling vil blive værre af dette lovforslag.

I forhold til det frie skolevalg har vi det i Enhedslisten sådan, at det egentlig er lidt mærkeligt, at regeringen fremsætter det her lovforslag, for det er jo sådan, at den samme regering lige før valget fremsatte et lovforslag, der skulle gøre det meget lettere at tvangssprede tosprogede elever. Mulighederne for at sprede tosprogede elever skal styrkes, hvis det står til regeringen, og det bliver et kriterium i sig selv, at de skal sendes hen på skoler, hvor andelen af tosprogede er mindre.

Man kan altså konstatere, at regeringen ønsker mere valgfrihed, men man kan måske være lidt grov og sige, at det kun er en valgfrihed, som skal gælde for de hvide. Kan ministeren ikke se, at regeringens ønsker om tvangsspredning af tosprogede totalt underminerer det frie valg, dette lovforslag vil styrke? Kan ministeren ikke se, at det er forskelsbehandling at ville fratage tosprogede forældre de rettigheder, som nu skal cementeres for alle hvide forældre? Kan ministeren ikke se, at regeringens politik dybest set på det her område er udtryk for dyb dobbeltmoral og for hykleri?

I Enhedslisten vil vi en anden vej. Vi vil gøre den lokale folkeskole til den bedst mulige skole for alle i lokalområdet. Vi vil ad frivillighedens vej forsøge at tiltrække forældrene i lokalområdet til lokalrådets skole.

Det er klart for os i Enhedslisten, at integration forudsætter nogle at integrere sig med, og derfor bakker vi helhjertet op om de tanker, som f.eks. Københavns Kommune gør sig, hvor man ad frivillighedens vej forsøger at få de sorte skoler til at blive mere hvide og de såkaldte hvide skoler til at blive mere sorte ved at få skolerne til at gøre en indsats for at tiltrække den type elever, som de har få af.

Vi tror på folkeskolen som en fantastisk vigtig del af samfundet, som skal prioriteres og endda meget højt. Den skal ikke løbende skæres ned, sådan som denne regering har gjort på trods af den tidligere ministers råben og skrigen om det modsatte her lige uden for vinduet på Slotspladsen.

Da dette lovforslag grundlæggende er overflødig, idet det frie valg eksisterer rigtig mange steder, og da dette lovforslag risikerer at trække skolernes niveau nedad, så kan Enhedslisten ikke støtte lovforslaget, som det ligger, men jeg vil da godt sige, at hvis udgangspunktet for betaling over kommunegrænsen ikke bliver den laveste gennemsnitsbetaling, men f.eks. vil tage udgangspunkt i de faktiske omkostninger, så vil

vi da se med mere positive øjne på lovforslaget, uden at jeg kan love noget endeligt. Men det er da i hvert fald en ændring, som man kunne gennemføre.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det sidste var et historisk tilbud, som åbner helt nye perspektiver for fremtiden.

Lovforslaget er et led i den gradvise demokratisering af den offentlige sektor, som har været i gang i nogle år med friere valg på flere og flere områder. Overskriften er: Fra politikerstyre til folkestyre. Jo flere steder borgerne selv kan bestemme over den store del af nationalproduktet, der administreres via de offentlige kasser, jo bedre.

Kl. 19.45

Man kan sige, at dette forslag ikke er en revolution, og at det ikke har nogen voldsom stor betydning, men man kan ikke samtidig sige, at det generer en hel masse kommuner, for hvis der var nogle kommuner, som nu mister indflydelse på tingene, så overtages den indflydelse jo af forældrene. Mængden af indflydelse er konstant her i verden, og alt, hvad kommunerne måtte miste, det får forældrene altså. Så de, der siger, at det giver et stort problem for kommunerne, siger samtidig, at det giver en stor ny fordel for forældrene. Sådan må det hænge sammen.

Jeg synes, at hr. Rune Lund har en pointe, når han sammenligner med et senere lovforslag, som vil give alle kommuner mulighed for at gennemføre den såkaldte Albertslundmodel, som har at gøre med spredning af tosprogede. Men her er der jo en konkret begrundelse for at tilbyde kommunerne et ekstra redskab, som nogle af dem mangler i dag. Så jeg synes godt, at de to forslag kan ligge ved siden af hinanden. De modarbejder jo ikke hinanden, og i øvrigt er det jo heldigvis sådan, at en meget stor del af de

tosprogede børns forældre meget gerne ser en spredning. Derfor tror jeg ikke, at Albertslundmodellen vil blive brugt i voldsomt mange kommuner, men det er ikke noget argument imod den. Det er vigtigt, at kommunerne får de redskaber, de skal have for at løse de meget tunge problemer, de har med de såkaldte ghettoskoler.

Nok om det, klokken er mange. Jeg vil gerne takke for det flertal, der har vist sig at være for også dette forslag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 3. marts 2005, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.48
